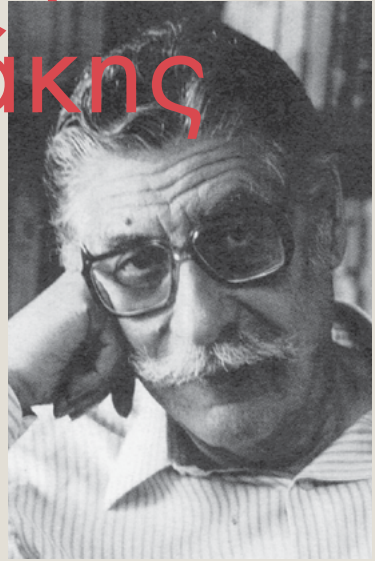

Ο Μανόλης Αναγνωστάκης ανθολογεί

Ένα πανόραμα
της νεωτερικής μας
ποίησης & ένα ηχητικό
ντοκουμέντο

Τάκης Παπατσώνης / Θεόδωρος Ντόρρος
Αναστάσιος Δρίβας / Γιώργος Θέμελης
Γιώργος Σεφέρης / Ανδρέας Εμπειρίκος
Ζωή Καρέλλη / Γεώργιος Θ. Βαφόπουλος
Δημήτρης Ι. Αντωνίου / Αλέξανδρος Μπάρας
Νίκος Εγγονόπουλος / Νικήτας Ράντος
Γιώργος Σαραντάρης / Ζήσης Οικονόμου
Γιάννης Ρίτσος / Νίκος Γκάτσος
Οδυσσέας Ελύτης / Αλέξανδρος Μάτσας
Νικηφόρος Βρεττάκος / Μηνάς Δημάκης
Τάκης Βαρβιτσιώτης / Άρης Δικταίος

ΜΕΤΑΙΧΜΙΘ

Το ηχητικό ντοκουμέντο όπου ο Μ. Αναγνωστάκης διαβάζει
τα ποιήματα που ανθολογεί μπορείτε να το ακούσετε σκανάροντας
με smartphone ή tablet το QRcode στο οπισθόφυλλο του βιβλίου.

(Θα χρειαστεί να κατεβάσετε και να εγκαταστήσετε ένα δωρεάν πρόγραμμα QR reader.)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ο ΜΑΝΟΛΗΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΑΚΗΣ
ΣΥΝΟΜΙΛΕΙ ΜΕ ΤΟΝ ΓΙΩΡΓΟ ΖΕΒΕΛΑΚΗ
ΓΙΑ ΤΗ ΝΕΩΤΕΡΙΚΗ ΠΟΙΗΣΗ 17

ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΤΟΥ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗ 23

Τάκης Παπατσώνης (1895-1976)

Πόρος 26

Πρώτες χλόμες την άνοιξη 27

Τραγούδια των εφήμερων πραγμάτων 28

Σοφία 29

Ειδυλλιακά 30

Απόλογος 31

Η Παρηγορία 33

Περιηγητές στη Λειτουργία 34

Αθωότητα 35

Θεόδωρος Ντόρρος (1895-1954)

Ανοιξιάτικα φύλλα 38

Η μόνη μέρα 39

Κρεάτινα φαινόμενα σπουδαιότητας 40

Ψαλίδι και ρολόι 42

Βραδινή μοναξιά 43

Αναστάσιος Δρίβας (1899-1942)

[Θάχω καπνίσει το τελευταίο τσιγάρο μου] 46

[Στη λαιμητόμο η κεφαλή σου]	47
[Σκέψου τον άνθρωπο]	48
[Κρεοπωλείο σημαιοστόλιστο]	49
[Η τυφλή ώρα σταματημένη]	50
[Κηδεία]	51
[Συνομιλία με τον εαυτό μας]	52
[Κάπνισμα καλοκαιρινής βραδιάς στο ύπαιθρο]	53
[Άρπαξε]	54
[Οικογένεια]	55
[Η κίτρινη αχτίδα του φθινόπωρου]	56
[Έζησα]	57
[Ομορφιά δίχως μνήμη]	58
[Οι δειλινές αχτίδες θα ματώσουν σε βουνοκορφές τα δάχτυλά τους]	59

Γιώργος Θέμελης (1900-1976)

[Είπα ν' αφήσω αυτό το πεθαμένο σπίτι]	62
Απογύμνωση	63
Άνοιξη	64
Σε ποια θάλασσα	65
Είναι για σένα	66
Ξύλινη σκάλα	67
Ξυπνάς το αιώνιο καλοκαίρι	68
Άφησε να κοιτάξω	69
Αγαπώ την ώρα	71
Σημάδια	72
Έκρυψες	73
Πώς μπορείς	74

Γιώργος Σεφέρης (1900-1971)

- Ρίμα 78
- Νοτιάς 79
- Γράμμα του Μαθιού Πασκάλη 81
- Παλικάρι 83
- Διάλειμμα χαράς 85
- M. P. 86
- Κυριακή 87
- [Τον άγγελο] 88
- [Ο ύπνος σε τύλιξε] 89
- Φωτιές του Αϊ-Γιάννη 90
- Ένας λόγος για το καλοκαίρι 92
- Ο Μαθιός Πασκάλης ανάμεσα στα τριαντάφυλλα 93
- Η τελευταία μέρα 95
- Πρωί 97
- Αφήγηση 98
- Υπερόγραφο 100
- Hampstead 101
- [Μα τι γυρεύουν οι ψυχές μας ταξιδεύοντας] 103
- Το φύλλο της λεύκας 104
- [Εδώ τελειώνουν τα έργα της θάλασσας] 105

Ανδρέας Εμπειρίκος (1901-1975)

- Έαρ σαν πάντα 108
- Η φίλια 109
- Καρπός ελαίου 110
- Υπερκειμένη 111
- Ενόρασι των πρωινών ωρών 112
- [Όλοι την λέγαν Οκλαχόμα] 113

[Το φως ολοένα δυναμώνει] 114
Σέλας των αντηχήσεων 115
[Πουλιά δίχως πτερά, πουλιά γυμνά] 116

Ζωή Καρέλλη (1901-1998)

Μοναξιά 118
Της Σελήνης 119
[Παράξενο να είσαι ποιητής...] 122
[Τα λόγια μου ομόρρυθμα, ομόηχα] 123

Γεώργιος Θ. Βαφόπουλος (1903-1996)

Το καλεντάρι 126
Η πολιτεία 128
Το ρόδο 130
Το δάπεδο 133

Δημήτρης Ι. Αντωνίου (1906-1994)

[Όταν ξαναγυρίσουμε αγνοί] 138
[Να νικήσεις τ' άσπρο τούτο χαρτί τώρα] 139
Γράμμα της Αττικής Άνοιξης 140
[Τραβερωμένοι ας πάμε έτσι ακόμα!] 141
[Να γυρίσουμε πίσω] 142
Σπονδή στη θάλασσα 143
[Τόσο γερτή] 145
Οι κακοί έμποροι 146
[Γιατί να τ' αρνηθούμε;] 147

Αλέξανδρος Μπάρας (1906-1990)

Η «Κλεοπάτρα», η «Σεμίραμις» κ' η «Θεοδώρα» 150

Τρεις λάμπες 153
Νοτιοαμερικανικές δημοκρατίες 155
Μετακομίσεις 158
Πολλοί και άλλοι 160
Τα εσπέρια 161
Μετάθεση 163

Νίκος Εγγονόπουλος (1907-1985)

Το τραγούδι ενού στρατιώτη 166
Χαίρε(σ)τε 171
Ποίημα που του λείπει η χαρά αφιερωμένο σε γυναίκα
υπέροχη δωρήτρια πόθου και γαλήνης 175
Το χέρι 176
Το έβδομο τραγούδι της αγάπης 178
«Ενθύμιον της Κωνσταντινουπόλεως» 180
Ποίηση 1948 182
Απόσπασμα από τον *Μπολιβάρ* 183
Ύμνος δοξαστικός για τις γυναίκες π' αγαπούμε 187
Πικασσό 192

Νικήτας Ράντος [Νικόλαος Κάλας] (1907-1988)

Αθήνα 1933 196
Θέριμη 197
Σαντορίνη 198
Στήλες Ολυμπίου Διός 199
Νέος 200

Γιώργος Σαραντάρης (1908-1941)

Περίπατος στο παρόν 202

Αστέρι 203
Σε μιαν αγάπη δίχως όρια 204
Κατάρα 205
Δεν είμαστε ποιητές 206
Γιατί τον είχαμε λησμονήσει 207
Γιορτή 208
Είταν γυναίκα, είταν όνειρο... 209
Άνθρωποι που δεν ήξεραν να τραγουδάνε 210
Πάλι ο θάνατος πεθαίνει 211
Η θάλασσα δεν έχει αίμα 212
Είνε μια γυναίκα 213

Ζήσης Οικονόμου (1909-2005)

Σήμερα 216
Σχεδόν ανθρώπινα 218
Σαν το τίποτα 219
Τα στάχνα μαδώ 220
Πέρ' απ' ορόσημα 221
Είν' όμορφη του ανέμου η συνοδεία 222
Ρίζες του θυμαριού 223
Ευχαριστώ για το καλό και το κακό 224
Μαζέψαμε αγριολούλουδα 225
Η εσώχωρα της απολύτρωσης 226

Γιάννης Ρίτσος (1909-1990)

Σαββατόβραδο στη συνοικία του φθινοπώρου 228
[Τα δυο κορίτσια του σταθμάρχη] 230
Γυναίκες 232
Ο χώρος του ποιητή 233

Ακίνητη ταλάντευση 234
Ο τρίτος 235
Σκηνή 236
Αδιακρίτως 237
[Στο πράσινο σπιτάκι της ακτής] 238
Ελλάδα 243
Πορεία 244
Η πολυθρόνα 245
Αλλαγή 246
Δελτίο ειδήσεων 248

Νίκος Γκάτσος (1911-1992)

[Με την πατρίδα τους δεμένη στα πανιά] 250
[Και μη γελάς και μην κλαις και μη χαίρεσαι] 251
[Λένε πως τρέμουν τα βουνά και πως θυμώνουν τα έλατα] 253
[Στου πικραμένου την αυλή ήλιος δεν ανατέλλει] 255
[Πόσο πολύ σε αγάπησα εγώ μονάχα το ξέρω] 256

Οδυσσέας Ελύτης (1911-1996)

Ελένη 260
[Μια ιππασία στα σύννεφα.] 262
Ηλικία της γλαυκής θύμησης 263
[Δεν ξέρω πια τη νύχτα] 265
[Με τι πέτρες τι αίμα και τι σίδερο] 266
[Ο κήπος έμπαινε στη θάλασσα] 268
Η Πορτοκαλένια 270
[Για σένα έχω μιλήσει σε καιρούς παλιούς] 271
Πενθώ τον ήλιο και πενθώ τα χρόνια που έρχονται 273

Δώρο ασημένιο ποίημα 274
[Τώρα στο μακρινό νησί] 275
Λακωνικόν 276
[Ιδού εγώ λοιπόν] 277
[Καταπρόσωπό μου εχλεύασαν] 278
[Γύρισα τα μάτια] 279

Αλέξανδρος Μάτσας (1910-1969)

Παρισινό φθινόπωρο 282
Φετιχισμός 284
Όναρ 285
Του ύπνου 286
Είδωλον 287

Νικηφόρος Βρεττάκος (1912-1991)

Ο ύπνος 290
Η χάρη του Αρχαγγέλου 291
Η συγκέντρωση της οικογένειας 292
Διαλείμματα 293
Ο λαβύρινθος 294
Στην κορφή 295
Τα πράγματά μου 296
Είχα 297
Η ετοιμασία του τραγουδιού 298
Καντάτα 299

Μηνάς Δημάκης (1913-1980)

Ελεγεία 302
Τοπίο 303

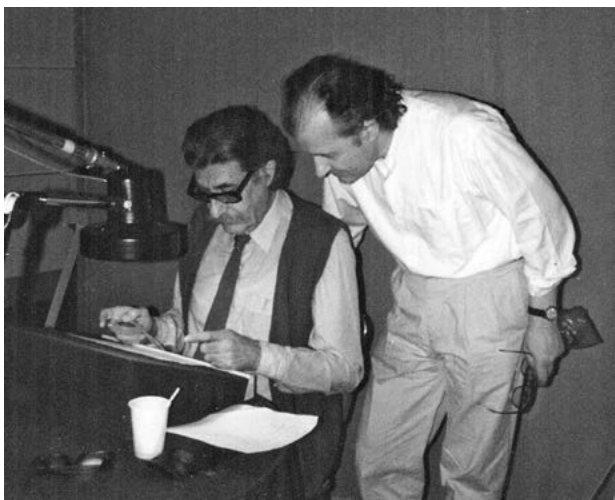
Ελεονόρα η Μινωική Παριζιάννα 304
Ονειρευόμαστε άνεμε ονειρευόμαστε 308
[Πεθαμένη μια νύχτα ανάμεσα στ' αστέρια] 310
[Σκοτάδια από σιωπή] 311
Έρχεσαι σαν πουλί πληγωμένο 312
Δεν σε γνωρίζω 313

Τάκης Βαρβιτσιώτης (1916-2011)

Θ' αγαπούσα πότερο τη σιωπή σου 316
Ανταποκρίσεις 317
Η σιωπή χιονίζοντας 318
Νύχτα ψυχρή του Νοέμβρη 319
Όταν δε θα υπάρχουν 320

Άρης Δικταίος (1917-1983)

Καλαμπόκια 322
Σε τρεις μέρες 324
Αθήνα, 6 Αυγούστου 1946 325
Έρωτας 327
[Σε είχα ζητήσει ανάμεσα σε μέρες] 328
Ο νεκρός 329

Ο ΜΑΝΟΛΗΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΑΚΗΣ
ΣΥΝΟΜΙΛΕΙ ΜΕ ΤΟΝ ΓΙΩΡΓΟ ΖΕΒΕΛΑΚΗ
ΓΙΑ ΤΗ ΝΕΩΤΕΡΙΚΗ ΠΟΙΗΣΗ

Το καλοκαίρι του 1988 ο Μανόλης Αναγνωστάκης προετοίμαζε μια σειρά είκοσι δεκαπεντάλεπτων εκπομπών για τον Ρ/Σ Ηρακλείου Κρήτης, με θέμα την πρώτη νεωτερική ποιητική γενιά στην Ελλάδα. Η εισαγωγική συνέντευξη που ακολουθεί δόθηκε στον Γιώργο Ζεβελάκη, ηχογραφήθηκε και παρατίθεται αυτούσια, με μικρές προσαρμογές του προφορικού στον γραπτό λόγο.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΖΕΒΕΛΑΚΗΣ: Από τον ραδιοφωνικό σταθμό Ηρακλείου είχαμε πρόσφατα την ευκαιρία, και το προνόμιο θα 'λεγα, ν' ακούσουμε μια σειρά είκοσι εκπομπών με τον τίτλο «Η Χαμηλή Φωνή» και να επικοινωνήσουμε με κάποιους ποιητές που, αν και πολλοί από αυτούς είναι ξεχασμένοι σήμερα, ποιητές μιας περασμένης εποχής, η ποιότητα του λυρισμού τους μας συγκινεί ακόμη. Θα 'λεγα ότι η σειρά αυτή υπήρξε αποκαλυπτική, γιατί μας υπενθύμισε τη διαχρονικότητα της ποίησης και την πέρα από σχολές, τεχνοτροπίες και φόρμες βιωσιμότητά της από γενιά σε γενιά. Σήμερα, κύριε Αναγνωστάκη, μας δίνεται πάλι η ευκαιρία ν' ακούσουμε μια καινούργια σειρά εκπομπών με τον τίτλο «Η πρώτη νεωτερική ποιητική γενιά στην Ελλάδα». Μπορείτε να μας μιλήσετε για την ταυτότητα αυτών των εκπομπών;

ΜΑΝΟΛΗΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΑΚΗΣ: Ναι, και θα σταθώ μια στιγμή υποχρεω-

τικά στον όρο «νεωτερικός». Θα μπορούσα να πω «μοντέρνα σύγχρονη ποίηση». Δανείζομαι τον όρο «νεωτερικός», που μου φαίνεται πιο προσδιοριστικός, και συνάμα πιο ελκυστικός, από τον φίλο κριτικό και ιστορικό της λογοτεχνίας μας Αλέξανδρο Αργυρίου που, αν δεν τον χρησιμοποίησε πρώτος, οπωσδήποτε τον καθιέρωσε και τον νομιμοποίησε.

Αναφερθήκαμε στην προηγούμενη σειρά.

Ναι, σήμερα θ' ακούσουμε μια ποίηση διαφορετική. Προς Θεού, δεν αξιολογώ, δεν λέω καλύτερη ή μετριοτέρα. Λέω διαφορετική. Δεν κρίνω αν ένα ποίημα του Άγρα ή του Καρυωτάκη είναι σε κατώτερο ή ανώτερο επίπεδο από ένα ποίημα του Εμπειρίκου ή του Παπατσώνη φέρ' ειπείν. Αμέσως, όμως, αντιλαμβανόμαστε ότι ο τρόπος της «κατασκευής» τους –και παρακαλώ εδώ να μην παρερμηνευθεί η λέξη– είναι διαφορετικός. Η παλιά ποίηση, η λεγόμενη παραδοσιακή, είναι τονισμένη σε αυτό που λέμε ρυθμική ή μουσική λαλιά. Ακολουθεί ορισμένους κανόνες προσωδίας που, όσο ευρύ και αν είναι το πλαίσιο των δυνατοτήτων χρησιμοποίησής τους, δεν παύει να αποτελεί ένα κλειστό και αυστηρά περιχαρακωμένο σύστημα, από το οποίο ο ποιητής δεν μπορεί ή δεν θέλει, τελικά, δεν επιχειρεί να ξεφύγει. Ο νεωτερικός ποιητής, αντίθετα, απαρνείται αυτούς τους κανόνες, τους σπάει, του φαίνονται σαν ένα βάρος περιττό και δεσμευτικό. Ο ελεύθερος στίχος, βέβαια, από μόνος του, δεν αποτελεί διαπιστευτήριο. Αλλά είναι μια προϋπόθεση απελευθέρωσης. Από κει και πέρα, αρχίζει η κατάργηση των κανόνων της προσωδίας και στήνεται ένας προσωπικός κώδικας που επιβάλλεται ή δεν επιβάλλεται στον αναγνώστη.

Μιλάμε, δηλαδή, για μια διαφοροποίηση της μορφής...

Διαφοροποίηση, ή μάλλον μιαν άλλη αντίληψη της μορφής, που καταλήγει μοιραία και σε διαφοροποίηση ουσίας. Όταν υπάρχει ο πειρασμός να πούμε περισσότερα πράγματα χωρίς τη δέσμευση ενός προκαθορισμένου συστήματος, μιας δοσμένης δηλαδή μορφής, τίποτα δεν μπορεί να μας συγκρατήσει. Ναι, και σαν μορφή αλλά και σαν ουσία, σαν περιεχόμενο, η νεωτερική ποίηση, με ποικίλους πειραματισμούς και αναζητήσεις –μην ξεχνάμε εδώ την καταλυτική εμπειρία του υπερρεαλισμού– απλώθηκε σε μια τρομακτική γκάμα εκφραστικών δυνατοτήτων. Θέματα «ποιητικά» και θέματα που δεν αρμόζουν στην ποίηση δεν υπάρχουν πια. Καταργήθηκαν οι προλήψεις για τη λεγόμενη ποιητική και αντιποιητική έκφραση. Ακόμη, τα όρια ανάμεσα στον στίχο και στον αυτόχρημα πεζό λόγο τείνουν να εκμηδενιστούν. Ο ποιητής δεν αρκείται πια στο σιωπηρά παραδεδεγμένο λεξικό των «ποιητικών λέξεων», αλλά αντλεί από όλο τον γλωσσικό πλούτο της παράδοσης και της καθημερινής ζωής. Στους ποιητές που θ' ακούσουμε θα διακρίνουμε τάσεις συντηρητικές εντός εισαγωγικών, που μόλις δειλά κάνουν βήματα απελευθέρωσης από το κλίμα της παραδοσιακής ποιητικής αντίληψης αλλά σαφώς εντάσσονται στον νεωτερικό χώρο, όπως τον ορίσαμε. Και, από την άλλη μεριά, ακραίες περιπτώσεις που στον καιρό τους θεωρήθηκαν σκέτη πρόκληση, επέσυραν τη χλεύη των κριτικών και του κοινού, θεωρήθηκαν σαν απάτη εις βάρος της ποίησης και, φυσικά, ολότελα έξω από το νόήμά της, αλλά που σήμερα έχουν γίνει σχεδόν κλασικοί και έχουν περάσει και στα σχολεία.

Θα θέλαμε να μας πείτε ποιους ποιητές θα παρουσιάσετε σε αυτήν τη σειρά των εκπομπών.

Ακούστε. Ο παλαιότερος ποιητής και ο πρώτος που θ' ανοίξει τη σειρά είναι ο Τάκης Παπατσώνης. Τυπικά δεν ανήκει στη γενιά που σήκωσε το βάρος της ανανέωσης του ποιητικού μας λόγου. Ούτε καν χρονολογικά. Αλλά ο Παπατσώνης δεν είναι μόνο ο πρώτος που σπάζει τη δεσποτεία του ομοιοκατάληκτου, του προσωδιακού στίχου, όπως τον ορίσαμε πρωύτερα, αλλά και ο πρώτος που, από το 1920 ακόμη, γράφει συνειδητά και αποκλειστικά σε ελεύθερο στίχο. Είναι ποιητής που, θα λέγαμε, δεν τον πολυσήκωσε η εποχή του, συγχωρήστε μου την έκφραση, και γιατί ήταν έξω από το κλίμα της, αλλά και γιατί η θρησκευτική του θεματολογία με πολλά σύμβολα, ιδίως από το καθολικό τυπικό, δυσκολεύει την οικείωση με τον αναγνώστη.

Αφιερώνουμε τρεις εκπομπές στον Σεφέρη και από δύο στον Ρίτσο, στον Ελύτη και στον Εγγονόπουλο. Θ' ακουστούν ποιήματα του Αναστάσιου Δρίβα, του Γιώργου Σαραντάρη, του Ζήση Οικονόμου, του Ανδρέα Εμπειρίκου, του Νικήτα Ράντου, του Θεόδωρου Ντόρρου, του Νικηφόρου Βρεττάκου, του Αλέξανδρου Μπάρα, του Γιώργου Θέμελη, του Νίκου Γκάτσου, του Δημήτρη Αντωνίου, του Αλέξανδρου Μάτσα, του Τάκη Βαρβιτσιώτη, του Γιώργου Βαφόπουλου, της Ζωής Καρέλλη και των δύο Ηρακλειωτών ποιητών Μηνά Δημάκη και Άρη Δικταίου, που είναι και οι νεότεροι –αλλά και τόσο πρόωρα χαμένοι– της σειράς αυτής, ποιητές ενός μεταίχμιου θα λέγαμε, με το ένα πόδι στη γενιά του '30, που αποτελεί τον κύριο κορμό, και το άλλο στην αμέσως νεότερη, τη λεγόμενη πρώτη μεταπολεμική γενιά.

Μήπως, κύριε Αναγνώστáκη, θα μπορούσαμε να σταθούμε σε ορισμένες προσωπικές σας προτιμήσεις;

Δεν επιδιώκω σε αυτή τη σειρά να προβάλω προσωπικές μου προτιμήσεις, θέλω να είμαι όσο γίνεται αντικειμενικός, πάντα βέβαια μέσα σε ένα πλαίσιο αυστηρών κριτηρίων. Στην προηγούμενη σειρά –αναφέρομαι στη «Χαμηλή Φωνή»– υπήρξα όντως, και σας το ομολόγησα, άκρως υποκειμενικός. Διάλεξα τα ποιήματα και τους ποιητές που με συγκίνησαν και με συγκινούν. Είχαμε μιλήσει για μια προσωπική ανθολογία. Εδώ ακολουθώ, λίγο ως πολύ, μια «πεπατημένη», δεν ξέρω αν είναι η σωστή λέξη, εν πάση περιπτώσει, δεν θέλησα ν' αφήσω έξω κανέναν ποιητή που έχει πια καταξιωθεί στη συνείδηση της κριτικής, αλλά που εμένα δεν με συγκινεί ιδιαίτερω. Θέλησα να δώσω ένα πανόραμα της νεωτερικής μας ποίησης της πρώτης γενιάς. Ίσως άλλος δεν θα αφιέρωνε δύο εκπομπές στον Εγγονόπουλο. Εγώ δεν μπορώ να περιοριστώ σε μία. Βλέπετε, πάντα κάποιο στοιχείο υποκειμενικό δεν μπορεί να αποφευχθεί.

Να ελπίζουμε, λοιπόν, ότι θα έχουμε και μια άλλη σειρά με ποιητές της δεύτερης νεωτερικής γενιάς, της μεταπολεμικής, στην οποία και εσείς ανήκετε;

Να το ελπίσουμε, αν και εδώ οι δυσκολίες, όπως καταλαβαίνετε, είναι πολλαπλές. Αλλά φυσικά δεν εξαρτάται μόνον από μένα η πραγματοποίηση αυτών των εκπομπών.

Ο Μανόλης Αναγνωστάκης (1925-2005), ένας από τους κορυφαίους ποιητές και δοκιμιογράφους της μεταπολεμικής γενιάς, διάλεξε έργα 22 ποιητών από τη νεωτερική σύγχρονή του ποιητική παραγωγή και τα ηχογράφησε προκειμένου να αναμεταδοθούν από τον ραδιοφωνικό σταθμό του Ηρακλείου Κρήτης σε 20 εκπομπές. Η πολύτιμη αυτή ανθολόγηση εκδίδεται για πρώτη φορά σε μορφή βιβλίου συνοδευόμενη από τη συνέντευξη που έδωσε ο Μανόλης Αναγνωστάκης στον Γιώργο Ζεβελάκη, στον οποίο οφείλουμε και τη συγκέντρωση του υλικού αυτής της ανθολογίας και το ηχητικό ντοκουμέντο το οποίο συνοδεύει την έκδοση.

Ακούστε τον Μανόλη Αναγνωστάκη να διαβάζει τους ποιητές που ανθολογεί σκανάροντας με το smartphone ή το tablet αυτό το QR code

